herpy

ORMEØGLER

Stålorm

Anguis fragilis

Anguis fragilis er en lemmeløs, blank øgle på 40-50 cm, der lever skjult under sten, træ og tæt vegetation i det vestlige og centrale Europa. Den ligner en slange, men har øjenlåg og kan kaste halen. Den lever af snegle og regnorme, føder levende unger og kan blive meget gammel. Den kræver et køligt, fugtigt terrarie eller udendørsanlæg med dyb bund, mange skjul og en egentlig vinterhvile.

Familie: Anguidae Engelsk: Slow Worm Udgivet 17. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**40-50 cm** total længde inkl. hale
Vægt	**20-100 g**
Levetid	**20-30 år**
Aktiv	**Dag og skumring**
Levevis	**Jordboende og gravende**
Biotop	**Tempereret skov og eng**
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**80 × 40 × 40 cm** L × B × H til 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**18-24 °C**
Hotspot	**25-30 °C**
Temperatur, nat	**10-15 °C**
Luftfugtighed	**60-80 %**
Vand	**Vandskål**
UVB	**Valgfri**
Vinterhvile	**4-8 °C** 16-20 uger
Kost	**Insekter og orme/snegle**
Holdes	**Parvis eller 1 han med flere hunner**

AVL

Formering	**Levendefødende**
Kønsmoden	**36-48 mdr.**
Kuldstørrelse	**6-12 unger**
Kuld pr. år	**1**
Drægtighed	**80-100 dage**

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Ikke omfattet**
EU-bilag	**Ikke omfattet**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Anguis fragilis er fredet i Danmark efter artsfredningsbekendtgørelsen (BEK nr. 521/2021, ændret ved BEK nr. 1005/2025), som administreres af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV). Dyr fra naturen må derfor ikke fanges, indsamles eller holdes. Fredningen omfatter ikke opdrættet afkom af lovligt erhvervede dyr (§ 2, nr. 2), men ejeren skal kunne godtgøre dyrets oprindelse (§ 20). Dispensation fra fredningen søges hos SGAV. Arten er ikke CITES- eller EU-listet.

Pasning i korte træk

TERRARIET	Pasningen af *Anguis fragilis* er kun sparsomt beskrevet, men arten er hårdfør og yngler villigt, når forholdene er rigtige. Tallene her bygger på artens levevis og klima.
TEMPERATUR	Arten tåler ikke stærk varme. Dagtemperaturen skal ligge på 18-24 °C.
LUFTFUGTIGHED OG VAND	Luftfugtigheden skal være 60-80 %. Bunden skal være let fugtig i dybden, men aldrig våd, og den øverste del må gerne tørre lidt mellem hver sprøjtning. Sprøjt let hver eller hver anden dag, og hold mosset fugtigt.
LYS OG UVB	Arten er mest aktiv om morgenen og i skumringen og soler sig mest indirekte. UVB er derfor ikke nødvendigt, men et svagt UVB-rør (Ferguson-zone 1) over den ene ende giver dyret mulighed for at vælge, så længe der er mange skjul.
FODER	*Anguis fragilis* lever af langsomme byttedyr og foretrækker små, grå agersnegle frem for alt andet. Den tager også andre nøgne snegle, regnorme, stankelbenslarver, maddiker, edderkopper og små sneglehussnegle.
ADFÆRD OG HÅNDTERING	*Anguis fragilis* er rolig og tilbringer det meste af tiden i bunden eller under skjul, ofte med kun hovedet stikkende op.
OPRINDELIG UDBREDELSE	Norge, Sverige, Danmark, Storbritannien, Nederlandene, Belgien, Luxembourg, Tyskland, Frankrig, Spanien, Portugal, Schweiz, Liechtenstein, Østrig, Tjekkiet, Polen, Slovenien, Kroatien, Bosnien-Hercegovina, Montenegro, Serbien og Nordmakedonien.